

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-739/17-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola Dolní Újezd, okres Přerov, příspěvková organizace
Sídlo	751 23 Dolní Újezd 24
E-mail právnické osoby	zs.dujezd@seznam.cz
IČ	75029995
Identifikátor	600146715
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michal Ulma
Zřizovatel	obec Dolní Újezd
Místo inspekční činnosti	751 23 Dolní Újezd 24
Termín inspekční činnosti	14. – 16. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Dolní Újezd, okres Přerov, příspěvková organizace (dále „škola“, „subjekt“), je právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

Ve školním roce 2016/2017 poskytuje ZŠ vzdělávání žákům 1., 2., 4. a 5. ročníku, dlouhodobě je organizována jako dvojtřídní. Jednu třídu tvoří žáci 1. a 2. ročníku, ve druhé se vzdělávají žáci 4. a 5. ročníku. Absence žáků 3. ročníku je důsledkem malého počtu žáků zapsaných k povinné školní docházce (celkem 3 žáci) a nezájmu rodičů. Od školního roku 2015/2016 byl zaznamenán mírný nárůst počtu žáků na současných 29 žáků. Po ukončení 5. ročníku většinou pokračují ve vzdělávání ve spádové ZŠ a MŠ Osek nad Bečvou, okres Přerov. K termínu inspekční činnosti škola evidovala 3 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), kteří se vzdělávají s využitím individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“) a 3 žáky, kteří pracovali podle plánů pedagogické podpory (dále „PLPP“).

K realizaci zájmového vzdělávání slouží 1 oddělení ŠD pro 30 účastníků, všichni žáci ZŠ jsou zapsáni i k docházce do ŠD. Pravidelný provoz probíhá po ukončení dopoledního vyučování v době od 11:10 do 15:10 hodin, úplatu za zájmové vzdělávání škola nepožaduje. Stravování žáků je zajištěno ve vlastní školní jídelně umístěné v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy vychází z reálné, kvalitně provedené SWOT analýzy. Ředitel školy jasně definuje přednosti a nedostatky školy, vymezuje hlavní cíle a úkoly a navrhuje konkrétní řešení k eliminaci nedostatků, které jsou postupně uváděny do praxe. Školská rada i zřizovatel jsou o záměrech informováni. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou přijímána opatření k dalšímu zlepšování prostorových a psychohygienických podmínek pro žáky i pedagogy, kteří realizují záměry školy především v oblasti vzdělávání.

Efektivní řízení subjektu a pedagogického procesu je založeno na každodenní komunikaci mezi všemi zaměstnanci, kvalitním informačním systémem, střednědobém i krátkodobém plánování, organizování pedagogických rad, provozních porad, operativním řešení problémů. Kontrolní činnost provádí ředitel školy systémově, potřebnou pozornost věnuje evaluaci kvality vzdělávacího procesu, navrhuje opatření k eliminaci nedostatků. Během svého působení se mu podařilo vytvořit spolupracující tým, v příznivém pracovním klimatu účinně využívá potenciál pedagogických pracovníků ke zkvalitňování vzdělávací nabídky školy a efektivity vzdělávání. Škola cíleně rozvíjí partnerství s řadou subjektů v obci i mimo obec, které se podílejí na realizaci vzdělávacích aktivit. Méně úspěšná je zatím spolupráce a komunikace s MŠ Dolní Újezd – Staměřice, dlouhodobým problémem je mj. skutečnost, že i přes nabízené aktivity (ukázkové hodiny, den otevřených dveří apod.) děti nepokračují ve vzdělávání v místní ZŠ, ale odcházejí do jiných škol. Škole se zatím nedaří rozvíjet účinnou komunikaci ani se spádovou školou v Oseku nad Bečvou za účelem vytvoření optimálních podmínek k zajištění bezproblémového přechodu na 2. stupeň ZŠ. Škola i zřizovatel školy se snaží situaci postupně řešit ve spolupráci se všemi zainteresovanými stranami.

Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) i zájmové vzdělávání (dále „ŠVP ŠD“) vycházejí z podmínek a možností školy, jsou zpracovány a upravovány přehledně a srozumitelně. Vzdělávací nabídka školy včetně zájmových útvarů, organizování řady všestranně orientovaných výchovně vzdělávacích, kulturně

společenských nebo sportovních akcí a projektů umožňuje cílený rozvoj osobnosti žáků a současně přispívá k účinné prevenci rizikového chování.

K realizaci vzdělávacích programů má škola vytvořeny příznivé personální podmínky. Pedagogický proces je zabezpečen čtyřmi pedagogy, z nichž jedna učitelka s dlouholetou praxí dokončuje posledním rokem studium k získání potřebné odborné kvalifikace. Ředitel školy umožňuje další vzdělávání pedagogů dle nabídky vzdělávacích institucí a s ohledem na potřeby školy i odbornost jednotlivých vyučujících, sám se do těchto aktivit zapojuje. Během tohoto školního roku absolvoval mj. požadované studium pro ředitele škol a školských zařízení.

Snaha o kvalitní materiální zázemí patří k prioritám ředitele školy, který se snaží cíleně zlepšovat podmínky vzdělávání. Škola má nadstandardní prostorové zázemí z hlediska počtu učeben včetně školní tělocvičny, víceúčelové učebny, samostatné učebny pro zájmové vzdělávání a školní jídelny. Vybavení počítači, prezentační technikou a didaktickými pomůckami pokrývá potřeby školy k zajištění názorné a efektivní výuky, v průběhu inspekčních hospitací byly účelně využívány.

Škola důsledně zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků kontrolami všech prostor, kde se v průběhu dne pohybují, trvalým dohledem nad žáky, průběžným vyhodnocováním bezpečnostních rizik a realizací nápravných opatření. Žákům jsou pravidelně podávány informace o možných bezpečnostních rizicích ve škole a při činnostech organizovaných mimo školu, jsou vedeni k jejich dodržování, což se pozitivně odráží i v minimální úrazovosti.

Ke zdravému fyzickému a duševnímu vývoji žáků přispívá i cílená podpora zdravého životního stylu a výchovy ke zdraví, která je nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Škola vede žáky k vytváření vhodných stravovacích návyků, je zapojena do projektů Ovoce do škol a Mléko do škol. Organizace školního stravování je zajišťována formou provozu vlastní školní jídelny. Jídelničky byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu, skladba potravin byla pestrá. Letos škola uspořádala i anketu zaměřenou na kvalitu stravy ve školní jídelně, výsledky se staly podnětem k dalšímu zlepšování poskytovaných služeb.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka se vyznačovala promyšlenou organizací a uplatňováním forem a metod práce podporujících zejména činnostní učení, aktivitu, tvořivost, představitost, samostatnost i schopnost žáků pracovat týmově. Pozitivem bylo zařazování společných aktivit pro žáky bez rozlišení jejich věku, což vedlo k přirozenému prolínání učiva, vzájemné spolupráci a pomoci. Efektivitu vyučovacího procesu příznivě ovlivňovala pracovní atmosféra, účelné střídání činností a metod práce, dodržování zásad psychohygieny, účinná motivace, uplatňování soutěžních prvků, propojení teorie a praxe, zařazování problémových úloh s možností aplikovat dříve získané znalosti a zkušenosti. Žáci byli ve výuce aktivní, pracovali se zájmem, zodpovědně plnili zadané úkoly, bezproblémově mezi sebou komunikovali. V rámci společně organizovaných činností nebo při skupinových aktivitách měli dostatek prostoru k volné prezentaci svých názorů a zkušeností, zdůvodňování jevů a postupů, většinou respektovali dohodnutá pravidla chování, nebáli se diskutovat, současně se učili vnímat názory ostatních spolužáků.

Při zadávání úkolů vyučující dodržovali zásadu přiměřenosti, pracovní tempo přizpůsobovali věku a schopnostem žáků, potřebnou individuální péči věnovali všem, u kterých se projevil problém se splněním úkolu. Pro žáky, kteří správně a včas splnili zadané úkoly, byly vždy připraveny další úlohy. U žáků se SVP vyučující respektovali

jejich individuální potřeby vyplývající z doporučení školských poradenských zařízení. Názornost výuky byla vždy podpořena vhodnými didaktickými a audiovizuálními pomůckami, stavebnicemi, obrazovým materiálem, mapou apod., které přispěly k lepšímu pochopení učiva, rozvíjely představivost nebo sloužily jako nástroj pro opakování a procvičování učiva. Žáci zručně pracovali s výukovými programy, což dokladuje jejich časté využívání. Výuka cizího jazyka podporovala receptivní i produktivní dovednosti žáků, převládala snaha o komunikaci ve vyučovaném jazyce, žáci většinou rozuměli a dokázali přiměřeným způsobem reagovat na zadané úkoly či kladené otázky.

V průběhu inspekčních hospitací žáci prokazovali vědomosti, dovednosti a kompetence, které většinou odpovídají stanoveným výstupům ve ŠVP ZV, jejich věku a rozumovým schopnostem. Průběžné verbální hodnocení mělo formativní účinek, žáky motivovalo, současně jim poskytovalo informaci o míře zvládnutí učiva, pokroku nebo zlepšení. V závěru vyučovacích hodin měli žáci většinou dostatek prostoru k sebehodnocení, zpravidla nechybělo ani shrnutí a hodnocení ze strany vyučujících, v menší míře bylo uplatňováno vzájemné hodnocení žáků.

Vychovatelka ŠD žákům nabízela dostatek prostoru k seberealizaci i týmové spolupráci formou odpočinkových, spontánních a zájmových činností a didaktických her. Zájmové vzdělávání probíhalo v klidné a přátelské atmosféře, žáci si volili aktivity dle vlastního zájmu nebo pracovali na společném úkolu. Vychovatelka žáky vhodně motivovala, podle potřeby poskytovala radu nebo přiměřenou pomoc. Dbala na dodržování dohodnutých pravidel chování, vzájemné spolupráce a komunikace. V rámci volnočasových mimoškolních aktivit mají žáci příležitost rozvíjet své zájmy či nadání formou zájmových útvarů Klavír, Zpívánky, Flétna a Pečení, které vedou pedagogové školy a jsou vhodnou alternativou pro trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání využívá ředitel školy systém, který mu umožňuje zjišťovat a vyhodnocovat úspěšnost žáků při dosahování cílů stanovených ve ŠVP ZV, a současně umožňuje sledovat vývoj žáka v delším časovém horizontu. Zatím uplatňuje zejména vlastní evaluační nástroje, v letošním školním roce se škola zapojila také do celoplošného testování žáků 5. ročníku organizované ČŠI. Čtvrtletní písemné práce z matematiky a českého jazyka jsou kvalitně analyzovány, v případě problémů vyučující navrhnou opatření ke zmírnění nedostatků zejména formou následného opakování a procvičování. Jiné evaluační nástroje (např. písemné práce ze spádové ZŠ) škola zatím nevyužívá.

Výsledky vzdělávání tříd i jednotlivých žáků jsou pravidelně projednávány na pedagogické radě, písemné záznamy z jednání (včetně podkladových zpráv třídních učitelů) zpravidla poskytují potřebné informace o hodnocení průběhu a výsledcích vzdělávání. Systémově je prováděno např. vyhodnocování účinnosti přijímaných opatření uvedených v PLPP nebo IVP. Dílčím nedostatkem je absence zobecněných závěrů z realizované kontrolní činnosti jako zdroj inspirace pro ostatní pedagogy a nadbytečné projednávání a administrace různých právních norem, pokynů a směrnic, které lze řešit v rámci provozních porad. Z hlediska zlepšování výsledků vzdělávání žáků je důležité, že ve škole panuje příznivé klima, pedagogové školy jsou v neustálém kontaktu, o žácích diskutují, vyměňují si zkušenosti a informace. Pozitivem je rovněž skutečnost, že škola na svých internetových stránkách nabízí žákům odkazy umožňující v domácím prostředí další opakování a procvičování učiva zaměřené na matematiku, anglický a český jazyk, rozvoj logiky, paměti, prostorové představivosti apod. Ze statistických údajů za poslední dva školní roky

vyplývá, že asi 80 % žáků prospělo s vyznamenáním, ostatní prospěli, nikdo neprospěl ani nekonal opravné zkoušky. Informace o úspěšnosti bývalých absolventů škola získává pouze neformálně prostřednictvím žáků nebo jejich zákonných zástupců.

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou zpracována srozumitelně a přehledně. Zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování informováni standardním způsobem prostřednictvím deníčků, žákovských knížek, na třídních schůzkách, při osobních konzultacích, prostřednictvím pracovních emailů učitelů, na dni otevřených dveří apod. Další důležité informace jsou zveřejněny na webových stránkách školy a nástěnkách v budově, souhrnné informace o výsledcích vzdělávání žáků poskytuje např. výroční zpráva o činnosti školy.

Systém práce se žáky se SVP je kvalitně nastaven a umožňuje rozvíjet jejich osobnost podle individuálních potřeb. Škola cíleně identifikuje tyto žáky a realizuje podpůrná opatření dle doporučení školských poradenských zařízení např. s využitím PLPP, IVP, zajišťuje reedukaci, individualizaci výuky, spolupracuje s rodiči apod. Přehledně je vedena dokumentace těchto žáků. Účinná podpora žáků s rizikem školní neúspěšnosti je založena zejména na uplatňování individuálního přístupu v průběhu vyučování, dle potřeby po vyučování, případně v rámci činnosti ŠD nebo kdykoliv na základě požadavku zákonných zástupců žáků.

Podporu nadaných žáků řeší škola zejména individuálním zadáváním většího množství úkolů nebo úkolů s vyšší obtížností. V tomto směru je výhodné i spojení žáků dvou ročníků, kdy žáci nižších ročníků mohou při zadávání společných úkolů přiměřených jejich věku a schopnostem, řešit úlohy starších spolužáků. K rozvoji osobnosti žáků přispívá i jejich příležitostná účast v soutěžích mezi školami v oblasti přírodovědné, matematické, sportovní, umělecké, dopravní výchovy apod. Škola sama se výrazně podílí na organizování kulturně společenských akcí v obci, což vytváří žákům dostatečný prostor k prezentaci výsledků práce školy a současně k jejich seberealizaci.

Škola má nastavený funkční systém prevence rizikového chování žáků, preventivní aktivity prolínají celým vzdělávacím procesem. Důraz je kladen zejména na účinnou spolupráci s rodiči, organizování společných akcí, prezentaci žáků na veřejných vystoupeních a smysluplné využívání volného času. Žáci jsou důsledně vedeni ke slušnému chování, vzájemnému respektu a toleranci. K přátelskému prostředí přispívá i kamarádský přístup starších žáků k mladším spolužákům formou pomoci ve výuce, při organizaci a přípravě různých akcí, podpoře při soutěžích, společně nastavená pravidla chování a v 1. pololetí i pravidelně organizované komunitní kruhy. Škola nemusela letos ani v minulém školním roce řešit případy rizikového chování žáků, jejich malý počet umožňuje včasné odhalení rizikového chování. Kázeňských opatření škola využívá výjimečně, důraz klade na prevenci a vysvětlování s využitím vhodných příkladů. Na konci školního roku jsou zpravidla udělovány pochvaly jako vhodný motivační nástroj.

Závěry

Hodnocení vývoje

- S účinností od 1. 8. 2016 byl jmenován nový ředitel školy.
- Od poslední inspekce došlo ve spolupráci se zřizovatelem k dílčímu zlepšení materiálně-technického zázemí a psychohygienických podmínek, mírně se zvýšil počet žáků zapsaných k plnění povinné školní docházky.

Silné stránky

- Ředitel školy systematicky vytváří příznivé pracovní klima, podporuje vzájemnou komunikaci mezi všemi aktéry vzdělávacího procesu. Průběžně i systémově monitoruje a kontroluje práci pedagogů i ostatních zaměstnanců a hledá vhodná řešení k minimalizaci problémů.
- Základní škola (včetně zájmového vzdělávání) cíleně vytváří vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy na základě otevřené komunikace, partnerských vztahů, vzájemné důvěře a respektu.
- Škola má k realizaci vzdělávacích programů nadstandardní prostorové zázemí.
- Příznivá pracovní atmosféra, systematická komunikace a spolupráce mezi všemi pedagogy pozitivně ovlivňuje klima školy i kvalitu vzdělávacího procesu.
- Kvalitní výuka byla založena na uplatňování vhodných metod a forem práce, které umožňovaly žákům získávat potřebné znalosti a dovednosti, podporovaly tvořivost, samostatnost i týmovou spolupráci.
- Škola vytváří příznivé podmínky k osobnostnímu rozvoji každého žáka s ohledem na jejich individuální dispozice.

Slabé stránky

- Škole se zatím nedaří rozvíjet funkční spolupráci s místní Mateřskou školou Dolní Újezd – Staměřice s cílem eliminovat odchody dětí do jiných základních škol. Dostatečně efektivní není ani komunikace se spádovou školou s cílem zabezpečit příznivé podmínky pro bezproblémový přechod žáků ke vzdělávání na 2. stupni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvážit další možnosti školy a zřizovatele vedoucí k eliminaci odchodu dětí z místní mateřské školy do jiných základních škol.
- Zlepšit komunikaci se spádovou školou s cílem vytvořit žákům vhodné podmínky pro přechod na 2. stupeň, využívat jejich evaluační nástroje k ověření úrovně dosažených znalostí, resp. získávat relevantní informace o úspěšnosti těchto žáků.
- Na jednání pedagogické rady zobecňovat závěry z realizované kontrolní činnosti jako zdroj inspirace pro ostatní pedagogy. Projednávání různých právních norem, pokynů a směrnic přesunout na provozní porady, a vytvořit tak větší prostor pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 20 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky (uvedené v části Slabé stránky) odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Dolní Újezd, okres Přerov, příspěvkové organizace, ze dne 9. 10. 2002 včetně Dodatku č. 1 a 2, ze dne 16. 1. 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 1. 6. 2017
3. Jmenování do funkce ředitele školy: Základní školy Dolní Újezd, okres Přerov, čj. 325/2016, ze dne 6. 6. 2016, s účinností od 1. 8. 2016
4. Spisy: Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2016/2017
5. Spisy: Přijetí žáka k základnímu vzdělávání pro školní rok 2017/2018
6. Školní matrika, třídní výkazy, katalogové listy – školní rok 2016/2017
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „Škola pro život“ včetně Dodatků č. 1 – 3, platnost od 1. 9. 2016
8. Školní vzdělávací program školní družiny, platnost od 1. 9. 2016
9. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2015/2016 (zpracovala zastupující ředitelka školy Bc Šimčíková)
10. Třídní knihy – školní rok 2016/2017
11. Přehled výchovně vzdělávací činnosti (ŠD) – školní rok 2016/2017
12. Školní řád, platnost od 14. 9. 2016
13. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (součást školního řádu), platnost od 14. 9. 2016
14. Pravidla výchovných opatření (součást školního řádu), platnost od 14. 9. 2016
15. Vnitřní řád školní družiny, platnost od 14. 9. 2016
16. Vnitřní řád školní jídelny, účinnost od 25. 10. 2016
17. Rozvrh hodin – školní rok 2016/2017
18. Záznamy z provozních porad a pedagogických rad – školní rok 2016/2017
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání) – školní rok 2016/2017
20. Kniha úrazů vedená od školního roku 2010/2011
21. Plán DVPP 2016/2017, čj. 246/2016 s účinností od 1. 9. 2016
22. Dokumentace vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků – školní rok 2016/2017
23. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování – školní rok 2016/2017
24. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, část A, ze dne 16. 1. 2017, Příloha č. 1a
25. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-403/13-M, ze dne 27. 5. 2013
26. Koncepce rozvoje školy, ze dne 14. 4. 2016
27. Plán práce 2016/2017
28. Měsíční plány – školní rok 2016/2017
29. Organizace školního roku 2016/2017
30. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní rok 2016/2017
31. Záznamy z hospitací – školní rok 2016/2017
32. Přehled o DVPP za školní rok 2016/2017
33. Minimální preventivní program – školní rok 2016/2017

34. Hodnocení primární prevence za 1. pololetí 2016/2017
35. Tematické plány učiva – školní rok 2016/2017
36. Deníky a žákovské knížky, školní sešity, pracovní sešity, pracovní listy, záznamové listy (namátkový výběr) – školní rok 2016/2017
37. Písemné práce z matematiky a českého jazyka žáků 4. a 5. ročníku – školní rok žáků 2016/2017
38. Přehled prospěchu tříd – školní rok 2015/2016 a 1. pololetí školního roku 2016/2017
39. Zápisy z jednání školské rady – roky 2016 a 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Vít Široký, školní inspektor

Vít Široký v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Markéta Tomečková v. r.

V Olomouci 11. července 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michal Ulma, ředitel školy

Michal Ulma v. r.

V Dolním Újezdu 13. 7. 2017